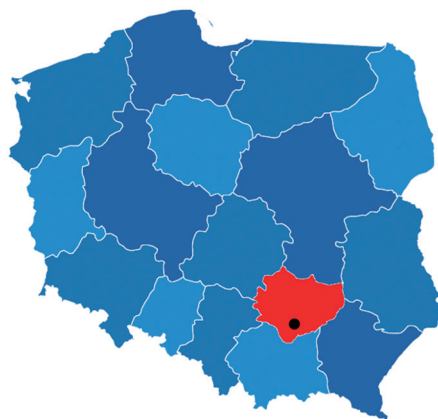

Uzdrowisko Solec-Zdrój

Położenie administracyjne

Solec-Zdrój to gmina wiejska położona w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie buskim, w odległości 80 km od Kielc i 90 km od Krakowa. Gmina liczy 19 sołectw: Zagaje Kikowskie, Magierów, Piestrzec, Włosnowice, Zborów, Świniary, Zielonki, Ludwinów, Wełnin, Zagórzany, Zagajów, Chinków, Strażnik, Kolonia Zagajów, Piaszek Mały, Żuków, Kików, Sułkowice, Solec-Zdrój. Natomiast obszar uzdrowiska Solec-Zdrój zawarty jest w granicach administracyjnych 10 sołectw gminy: Solec-Zdrój, Chinków, Magierów, Piestrzec, Wełnin, Włosnowice, Strażnik, Zagórzany, Zborów i Żuków¹.

Mapa 32. Lokalizacja uzdrowiska Solec-Zdrój

Źródło: opracowanie własne.

Rada Gminy liczy 15 radnych. W sąsiedztwie Solca-Zdroju znajdują się następujące gminy: od północy Stopnica, od wschodu Pacanów, od południa i południowego zachodu Nowy Korczyn oraz od północnego zachodu Busko-Zdrój². Gmina Solec-Zdrój zajmuje powierzchnię 8500 ha, z czego 4720,50 ha stanowi obszar uzdrowiska Solec-Zdrój³. Zmiana nazwy

¹ Uchwała NR VI/31/2019 Rady Gminy Solec-Zdrój z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia statutu Uzdrowiska Solec-Zdrój.

² <https://solec-zdroj.pl/po%C5%82o%C5%BCenie,2,8,8,p.html> (dostęp: 31.03.2020).

³ Tamże.

---

wsu na Solec-Zdrój dokonana została w 1974 roku⁴. Liczba mieszkańców gminy wynosiła na koniec maja 2020 r. 5100 osób⁵.

Rys historyczny uzdrowiska

W 1815 r. oficjalnie odkryte zostały źródła gorzko-słonej wody, która od tamtej pory wykorzystywana jest w celach leczniczych. Za początek historii uzdrowiska uważa się rok 1837, kiedy to staraniem Karola Godeffroy zostało wpisane do rejestru uzdrowisk polskich. Z biegiem czasu kuracjusze mogli skorzystać z bogatej oferty zabiegów, opierających się na wykorzystaniu wody siarczkowej, mułu i borowiny. Z leczniczej wody w Solcu korzystano w XIX wieku – w roku 1856 było tu już 29 łazienek. W roku 1858 prof. Józef Dietl, powszechnie uznawany za ojca polskiej balneologii, napisał, że „źródło soleckie należy do najsilniejszych i najsłabszych tego typu wód w całej Europie”⁶. Wybudowane zostały wówczas budynki leczniczo-kąpielowe oraz mieszkaniowe, a także przyłączono do Solca 100 ha lasu iglastego⁷.

W 1896 r. Solec przeszedł na własność braci Daniewskich, doktora Włodzimierza i inżyniera Romualda, którzy uczynili z niego kurort na miarę europejską. Miejscowość uzyskuje także status uzdrowiska. W czasie II wojny światowej zniszczeniu uległa część budowli i urządzeń, zdewastowano Park Zdrojowy. Od roku 1946 dzięki staraniom Włodzimierza Daniewskiego wznowiono działalność. W roku 1951 zakład został upaństwowiony i podporządkowany Uzdrowisku Busko-Zdrój. W latach 1951-1994, pomimo swych niewątpliwych walorów przyrodniczych i leczniczych, Solec-Zdrój chylił się ku upadkowi z powodu braku inwestycji. W 1998 r. wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego uzdrowisko wróciło do prawowitych właścicieli, tj. rodzin Daniewskich i Dzianottów⁸. Od 9 grudnia 2011 r. nowymi właścicielami uzdrowiska są państwo Marta i Czesław Sztuk⁹. Od 1896 roku miejscowość posiada status uzdrowiska. Status uzdrowiska o charakterze użyteczności publicznej Solec uzyskał na podstawie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.¹⁰.

Działalność uzdrowiskowa

Podstawę działalności uzdrowiskowej stanowi Uchwała nr VI/31/2019 Rady Gminy Solec-Zdrój z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Solec-Zdrój.

---

⁴ E. Gonda-Soroczyńska, *Przestrzeń uzdrowiskowa w krajobrazie kulturowym wsi na przykładzie uzdrowiska Solec-Zdrój*, Polska Akademia Nauk, Oddział w Krakowie, Nr 1/2011, s. 39–49.

⁵ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

⁶ <https://www.uzdrowiskosolec.pl/pl/uzdrowisko/historia.html> (dostęp: 31.03.2020).

⁷ <https://solec-zdroj.info/historia,9,2,2,p.html> (dostęp: 31.03.2020).

⁸ <https://echodnia.eu/swietokrzyskie/nowi-wlasciciele-uzdrowiska-w-solcuzdroju-chca-przywrocic-mu-slawe-sprzed-wojny/ar/8472488> (dostęp: 20.08.2020).

⁹ <https://www.uzdrowiskosolec.pl/pl/uzdrowisko/historia.html> (dostęp: 20.08.2020).

¹⁰ <https://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19280360331/O/D19280331.pdf> (dostęp: 31.03.2020).

Najważniejsze surowce lecznicze

Najważniejszy atut lecznictwa uzdrowiskowego w Solcu-Zdroju stanowią odwierty leczniczej zmineralizowanej wody. Najcenniejszym bogactwem naturalnym uzdrowiska są sole siarczkowe, zawierające jony siarczkowe i wielosiarczkowe, jony chlorkowe, bromkowe, jodkowe, borowe oraz wiele innych pierwiastków, takich jak: wapń, magnez, lit, żelazo, stront, selen, mangan o słonym smaku i charakterystycznym zapachu siarkowodoru. Są one pozyskiwane kilkoma odwiertami z głębokości ok. 170 m. Występująca tu woda siarczkowa jest najsilniejszą w Polsce i jedną z najlepszych w Europie. Siarkowodór oraz związki siarki, fluoru, jodu, bromu i boru mają unikalne własności lecznicze. Stosowanie zabiegów fizykoterapeutycznych i kuracja substancjami naturalnymi daje dobre efekty lecznicze¹¹. Leczenie odbywa się także poprzez wykorzystywanie czynników klimatycznych, czemu sprzyja mikroklimat Solca-Zdroju. Z uwagi na osłonięcie od północnego wschodu pasmem wzgórz Wyniesienia Wójczańsko-Pińczowskiego, klimat jest łagodny, umiarkowany, charakteryzujący się znaczną zaciśnością, dużym nasłonecznieniem oraz wysoką amplitudą roczną temperatur¹².

Lecznictwo uzdrowiskowe

Na terenie uzdrowiska Solec-Zdrój znajdują się sanatoria uzdrowiskowe dla dorosłych oraz przychodnie uzdrowiskowe (ambulatoria). Lecznictwo uzdrowiskowe odbywa się w następujących kierunkach leczniczych: choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, osteoporoza oraz choroby skóry¹³.

Poniżej wykaz funkcjonujących na terenie Solca-Zdroju zakładów lecznictwa uzdrowiskowego:

1. Uzdrawisko Solec-Zdrój M.Cz. Sztuk Sp. j., w skład którego wchodzi:
  - Sanatorium „Jasna”,
  - Sanatorium „Świt”,
  - Przychodnia uzdrowiskowa przy Sanatorium „Świt”,
  - Zakład przyrodoleczniczy,
2. Malinowe Hotele sp. z o.o., w skład którego wchodzi:
  - Przychodnia „Centrum Rehabilitacji” z zakładem przyrodoleczniczym,
  - Przychodnia „Centrum Zdrowia” z zakładem przyrodoleczniczym,
  - Przychodnia „Centrum Medyczne Malinowy Raj” z zakładem przyrodoleczniczym¹⁴.

---

¹¹ <https://solec-zdroj.pl/walory-uzdrowiskowe,5,6,6,p.html> (dostęp: 31.03.2020).

¹² Uchwała NR VI/31/2019 Rady Gminy Solec-Zdrój z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia statutu Uzdrawiska Solec-Zdrój.

¹³ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

¹⁴ Uchwała NR VI/31/2019 Rady Gminy Solec-Zdrój z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia statutu Uzdrawiska Solec-Zdrój.

Na terenie uzdrowiska występują następujące urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego:

- pijalnia wody siarczkowej w Zakładzie Przyrodolecznictwa Balneologia,
- Park Zdrojowy – park uzdrowiskowy o powierzchni 17 ha,
- ścieżka ruchowa – ścieżka zdrowia zlokalizowana w Parku Zdrojowym,
- baseny rehabilitacyjne i basen leczniczy siarczkowo-solankowy¹⁵.

---

¹⁵ Tamże.

Kompleks Basenów Mineralnych w Solcu-Zdroju

Solec-Zdrój widziany z lotu ptaka
